

COLUMN – Zaterdag Live 30 november 2019 - Columnist: Ingrid Gyömörei

Hier staat een blij mens

Ik mag voor het eerst (!) uw columnist zijn. En krijg daarmee de kans 'postuum' een fout te herstellen. Om uit te leggen, hoe dát zit, ontkom ik er niet aan, te vertellen wie ik was. Ik hoor u denken, moet dat? In recent verleden mocht ik één van uw volksvertegenwoordigers zijn. En zoals U wél weet, en wat politici niet willen weten; Raadsleden maken fouten. Vandaag gaan we het meemaken. U heeft er een gevonden, die toegeeft een fout gemaakt te hebben. De kracht van de gracht onderschat!

Maar om de euforie wat te temperen. Ik ben daar niet uniek in. Dit jaar, 2019, viering van vierhonderd jaar (singel) grachten. We hebben het gemist, het momentum is voorbij. Dit jaar was óók de eerste editie Sail op Scheveningen. Heeft u er iets van meegekregen? Bent u daarna dronken van shanty's en water, zingend naar het centrum getrokken? Geheel in stijl over een van de Haagse grachten, zich per boot over water naar het centrum laten dragen? Of bent u een van die kuddedieren geweest, die zich met één klap in de realiteit van een overvolle tram heeft laten propfen.

Vierhonderd jaar Haagse grachten. Dat gaat over visionairs en dombo's. Verloren gegane mogelijkheden, verspeelde kansen en kostbare oplossingen. En dáár wil ik het met u over hebben! Oplossingen.

Eind 16e eeuw werd begonnen met de aanleg van een gracht vanaf het huidige Hilton hotel naar het Spui, voor transport van kanonnen. Gegoten in de eerste kanonnengieterij – de Kloosterkerk. Die vaarroute ging langs een Noordwestbinnensingel, via de Hooigracht, de Santsloot (nu Smidswater) naar de Prinsessegracht, Herengracht en Pauwengracht. Deze route kende vele scherpe bochten. Dát had te maken met klein- en grootgrondbezitters die hun land niet verkochten. Daar werd omheen gewerkt. Maar die gracht kwam er! Herkent u de reflex?

In 1600 geeft Maurits van Oranje aan, dat Die Haghe omgeven moest worden door vestingwerken. Er volgen jaren van overleg. Waarna men in 1612 begint met de werkzaamheden. Na zeven jaar graven is de Singelsgracht compleet, om te eindigen bij het Noordeinde. Daar kan men niet aansluiten op de al bestaande waterweg uit de 16e eeuw. U weet wel, die waterweg die gebruikt wordt voor het transport van kanonnen. Doordat er dan al huizen en logementen zijn gebouwd. Dit verklaart de knik in de Singelsgracht bij het Hilton.

U ziet het; ook toen al was het woekeren, met politiek en bouwdrift.

Vandaag staan de grachten – gelukkig- ook weer in de schijnwerpers. Na eeuwenlange verwaarlozing en het zijn van politieke speelbal, ligt er een voorstel om de grachten te heropenen. Voor iedere gracht een plan bedacht. Het herstel van Paviljoensgracht, Voldersgracht, de Veerkades en de Herengracht worden geacht relatief eenvoudig realiseerbaar

Zaterdag Live, elke zaterdag live van 11.00 – 13.00 uur op Den Haag TV
Escampjournaal, elke zondagavond vanaf 19.00 tot 04.00 uur in carrousel op Den Haag TV
(kanalen van de diverse providers te vinden op www.rtvdiscus.nl)

Studio: De Dreef 247 - Den Haag
Tel: 070 - 380 44 01 - 06 - 508 62 26 6

te zijn. Ik denk dan bij mezelf, ga er maar aanstaan! En dan hebben we het nog niet eens over de zogenaamde minder eenvoudige plekken. Die waar de HTM pole position heeft. Denk daarbij aan rondom het Spui, de Brouwersgracht en de Prinsegracht.

Zonder opnieuw in de fout te willen gaan – ik was destijds tegen de volautomatische autoberging aan de Veenkade – wil ik de stamtafel een waarschuwing meegeven.

De visie genaamd *Haagse grachtengordel* heeft alles in zich van een doos van Pandora. De naam zegt het al, het gaat niet over de gracht, maar over de grachtengordel. Een 200 pagina's tellende visie, uitgestort over úw en mijn historische binnenstad. Als oud raadslid ben ik jarenlang bedolven geweest onder visies. Ik heb ze bestudeerd en doorleefd. En nu de jaren van wijsheid en afstand zijn gekomen, ben ik in staat te overzien wat er van al die visies terecht is gekomen. Helaas maar al te vaak die onderdelen van de kroon, die het minst schitterden. Visies, vaak misbruikt, als kapstok ter realisatie van botte bouwplannen. Mijn Den Haag verdient beter.

Ik mis een plek voor het behoud van de schilderachtige kwaliteiten en de nuance bij vernieuwing en sanering. Zie alsjeblieft de gracht niet als kapstok, waar je maar alles aan op kunt hangen.

Zie water in al zijn pracht met unieke kwaliteiten. Laat waterberging en het afkoelen van hitte eilanden in de stad de aftrap zijn. Bekijk waar de stad écht behoefte aan heeft. Wonen op het water, wordt al een decennium door uitsterf beleid bedreigt! Al jaren een verwaarloost onderwerp, zelfs op de grachten die al open zijn. Vervoerskwaliteiten benutten. Van pakjes tot mensen. Waar zijn de watertaxi's? Maak een deelplan en bepaal, waar terrasjes en restaurants met grandeur moeten komen. Draai het om, niet langer horeca als sluitstuk. Vent toplocaties uit aan - van mijn part - een hoogste bieder als financiële drager van onderdelen. Heb het lef, om vervolgens minder aantrekkelijke bestaande horeca te verbouwen tot woningen. Stop met planuitvoering die is opgezet à la Avenue Culinaire. Een van oorsprong leuk idee, maar wel één waar decennialang geld achternagedragen moest worden.

'Herwaardering van erfgoed' past niet in één zin met 'stedelijke vernieuwing'. Durf schilderachtige kwaliteiten te bewaren en ga terughoudend om met vernieuwing. En laat sanering over aan de buitengebieden. Met alle respect voor de denktank, maar wat is de meerwaarde van grachten vol kooikarpers, een wildwatergracht en een surfgracht? Voor het weinige dat ik weet van surfen, is er wind voor nodig. En dat is er maar beperkt, binnenstedelijk. De onderlegger van deze visie, is dat er harde munt nodig is om zaken te bewerkstelligen. Maar haal dat alsjeblieft niét uit bouwmassa en uit misbruik van de pot verduurzaming en energietransitie. Dat geld is voor de energietransitie nodig, en niet als financieel excuus voor vernieuwingsdrift. Stop met het concept 'Grachten' slechts uit te venten als vermaak – en businessmodel.

Open die grachten. Heb het lef om HTM uit zijn wurgende pole position te denken. Geef Den Haag zijn grachten terug, en lever die MER (Milieu Effect Rapportage) en MKBA (Maatschappelijke Kosten – Baten Analyse). Want besef één ding: grachten openen kost geld. Stop kijken naar wat het kost, maar vind dekking binnen maatschappelijke waarden als behoud van leefbaarheid, historische waarden en oorspronkelijke bewoners van de binnenstad.

Laat mij mijn oude fout herstellen. Laat mij het openen van grachten niet uit politiek en financieel dom denken afschieten. Probeer het met mij te zoeken in behoud van de unieke waarden van de binnenstad én met een maatschappelijke kosten baten analyse (MKBA)!

Zaterdag Live, elke zaterdag live van 11.00 – 13.00 uur op Den Haag TV
Escampjournaal, elke zondagavond vanaf 19.00 tot 04.00 uur in carrousel op Den Haag TV
(kanalen van de diverse providers te vinden op www.rtvdiscus.nl)

Studio: De Dreef 247 - Den Haag
Tel: 070 - 380 44 01 - 06 - 508 62 26 6